

A Pécsi Tudományegyetem csigagyűjteménye

PÁLL-GERGELY BARNA

ABSTRACT: (Snail collection of the University of Pécs) Revision of snail collection of the Institute of Biology (University of Pécs) is continued by the author. The examined 1736 specimens belong into 57 species originated from 119 Hungarian localities.

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karának (Biológiai Intézet) csigagyűjteménye nem vetekedhet a vidéki múzeumokban található Mollusca-gyűjteményekkel, tartalmának közlése mégis fontos a teljesség igénye és a gyűjtő személye végett. A gyűjtemény a revízió után 57 faj 119 tételét (összesen 1736 db) tartalmazza. Nagy részét dr. Vöröss László Zsigmond (VL) gyűjtötte össze, aki amellet, hogy a magyar botanika és pedagógia sokak által szeretett és tisztelt egyénisége volt, harcos természetvédőként, herbáriumépítőként és –rendszerzőként, illetve helytörénészként is elévülhetetlen érdemeket szerzett. A Vöröss László által gyűjtött csigákon kívül található egypár tétel Héra Zoltántól (HZ) és egy Heidt (H) nevű gyűjtőtől is, akinek kilétét nem sikerült megfejtetni. Néhány doboznyi bemutatóanyag (hazai és tengeri csigák, kagylók) is létezik a Természettudományi Kar gyűjteményében, melyeknek gyűjtője és lelőhelye ismeretlen. Az itt közölt adatok egy része PINTÉR & SUARA (2004) könyvében szerepel. A „Dombóvár, Béka-tó” lelőhelyről származó, ill. a *Columella columella* faj adatai nem recens előfordulásokat jelentenek. A fajlista és a lelőhelyek közlése ABC-sorrendben történik, a nevezéktan PINTÉR & SUARA (2004) munkáját követi. A *Bithynia troscheli* fajt FEHÉR et al. (2004) munkája alapján idézem.

Köszönettel tartozom dr. Purger Jenőnek, aki a revideálási munkával megbízott, és az eredmények publikálását javasolta.

Gyűjtőhelyek UTM-kódokkal: Baranya-patak, csikóstöttösi körű (BS83); Budapest, Gellérthegy (CT56); Budapest, Lukács-fürdő (CT46); Dombóvár, Béka-tó (BS84); Dombóvár, Kapos-völgy (BS84); Dombóvár, Kapos-völgy, Fehér-híd, árok (BS84); Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd (BS84); Dombóvár, Szarvasdi-árok (BS84); Mecsek, Hideg-völgy (BS80); Inámi-árok, Kapospula (BS74); Kaposvár, Négy Testvér-forrás (BS84).

Fajlista a gyűjtési adatokkal

Acroloxus lacustris (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (10).

Aegopinella minor (Stabile, 1865): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (1).

Aegopinella pura (Alder, 1830): Baranya-patak, csikóstöttösi körű 1958.07.07. VL (4).

Anisus spirorbis (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (65) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (43) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (1).

Anisus vortex (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (5) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (14).

Aplexa hypnorum (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy, Fehér-híd, árok 1958.06.02. VL (2) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (1).

Arianta arbustorum (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (1).

- Balea biplicata* (Draparnaud, 1801): Hideg-völgy, korhadt fa alatt, 1950.10.24. H (1).
- Bathyomphalus contortus* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (4) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (5) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (6).
- Bithynia tentaculata* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (4) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (12) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (10).
- Bithynia troschelii* (Paasch, 1842): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (12) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (1).
- Bradybaena fruticum* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (1).
- Carychium minimum* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Kapos-völgy, Fehér-híd, árok 1958.06.02. VL (22) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (3) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (6) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (3).
- Cecilioides acicula* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, kert, 1958.05.30. VL (1) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (70).
- Chondrula tridens* (O. F. Müller, 1774): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (2) – Dombóvár, Béka-tó, löszből kimosva 1959.01.02. VL (2) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (9) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (7).
- Cochlicopa lubrica* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (14) – Dombóvár, kert, 1958.05.02. VL (5) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (14) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (9) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (31).
- Columella columella* (Martens, 1830): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd (fosszilis) 1958.05.23. VL (1).
- Discus perspectivus* (Megerle von Mühlfeld, 1816): Kaposvár, Négy Testvér-forrás 1983.06. HZ (1).
- Euomphalia strigella* (Draparnaud, 1801): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (1).
- Granaria frumentum* (Draparnaud, 1801): Dombóvár, Béka-tó, löszből kimosva 1959.01.02. VL (1) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (9) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (17).
- Helicodonta obvolvata* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (4).
- Helicopsis striata* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Béka-tó, löszből kimosva 1959.01.02. VL (14) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1).
- Hippeutis complanatus* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1).
- Lymnaea (Galba) truncatula* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Béka-tó, 1959.01.02. VL (1) – Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (4) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (6) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (4).
- Lymnaea (Radix) peregra* (O. F. Müller, 1774): Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (5).
- Lymnaea (Stagnicola) palustris* (O. F. Müller, 1774): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (2) – Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (3) – Dombóvár, Szarvasd, 1958.05.23. VL (6) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (9) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (25).
- Laciniaria plicata* (Draparnaud, 1801): Melegmányi-völgy, 1951.05.25. H (2).
- Macrogastrea ventricosa* (Draparnaud, 1801): Hideg-völgy, korhadt fa alatt, 1950.10.24. H (1).
- Monacha cartusiana* (O. F. Müller, 1774): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (7) – Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (16) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (10) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (5).
- Orcula dolium* (Draparnaud, 1801): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (1).
- Oxychilus inopinatus* (Uliény, 1887): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1).
- Oxyloma elegans* (Risso, 1826): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (6) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (1).
- Physella acuta* (Draparnaud, 1805): Budapest, Lukács-fürdő, 1985.04.02. HZ (6).
- Planorbis corneus* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (8).
- Planorbis planorbis* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (12) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (8).
- Pseudotrachia rubiginosa* (A. Schmidt, 1853): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (16) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (22) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (51) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (34).
- Pupilla muscorum* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Béka-tó, löszből kimosva 1959.01.02. VL (361) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (51) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (46) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (64).
- Segmentina nitida* (O. F. Müller, 1774): Baranya-patak, csikóstöttösi körü 1958.07.07. VL (1) – Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (41) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (12).

- Succinea oblonga* (Draparnaud, 1801): Dombóvár, Béka-tó, löszből kimosva 1959.01.02. VL (54) – Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (32) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (20) – Györk, 1950.11.25. H (6) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (6).
- Succinea putris* (Linnaeus, 1758): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.06.02. VL (1).
- Trichia erjavecii* (Brusina, 1870): Baranya-patak, csikóstöttösi körű 1958.07.07. VL (2).
- Trichia hispida* (Linnaeus, 1758): Baranya-patak, csikóstöttösi körű 1958.07.07. VL (19) – Dombóvár, Szarvasd, 1958.05.25. VL (19) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (6).
- Truncatellina cylindrica* (Férussac, 1807): Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (1).
- Vallonia costa*
a (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, kert, 1958.10. VL (4) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (7).
- Vallonia enniensis* (Gredler, 1856): Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (21).
- Vallonia pulchella* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (8) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (50) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (25).
- Valvata cristata* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (61) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (8).
- Valvata piscinalis* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (1) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (6).
- Valvata pulchella* (Studer, 1820): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1).
- Vertigo antivertigo* (Draparnaud, 1801): Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (1).
- Vertigo pygmaea* (Draparnaud, 1801): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (5) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (1) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (1).
- Vitrea contracta* (Westerlund, 1871): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (1).
- Vitrea crystallina* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (2) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (18).
- Vitrea subrimata* (Reinhardt, 1871): Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (2).
- Vitrina pellucida* (O. F. Müller, 1774): Budapest, Gellért-hegy 1985.04.02. HZ (1).
- Viviparus cinctus* (Millet 1813): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (2).
- Zonitoides nitidus* (O. F. Müller, 1774): Dombóvár, Kapos-völgy 1958.05.02. VL (19) – Dombóvár, Szarvasd, Kapos-híd 1958.05.23. VL (13) – Dombóvár, Szarvasdi-árok 1958.07.03. VL (8) – Inámi-árok, Kapospula 1958.09.27. VL (20).

Irodalom

- GLÖER, P. & FEHÉR, Z. (2004) *Bithynia leachii* (Sheppard, 1823) and *Bithynia troschelii* (Paasch, 1842) in Hungary (Prosobranchia: Bithyniidae) – *Annales Historico-naturales Musei Nationalis Hungarici* 96:285–297.
- KEVEY, B & KÁLMÁN, GY. (2003): In memoriam Vörös László Zsigmond (1914-1996) – *Folia comloensis* 12: 149–160.
- PINTÉR, L. & SUARA, R. (2004): Magyarországi puhatestűek katalógusa. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 2004.
- VARGA, A. (1999): A Somogy Megyei Múzeum (Kaposvár) Mollusca-gyűjteménye II. – *Malakológiai Tájékoztató* 17: 89–109.

PÁLL-GERGELY Barna
 Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi kar,
 Általános és Alkalmazott Ökológiai Tanszék
 PÉCS, H-7624
 Ifjúság útja 6.
 e-mail: pallgergely@freemail.hu

